

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Vår referens
Erik Gustaf Ageberg

Datum
2018-10-15

Ju.remissvar@regeringskansliet.se
Ju.L4@regeringskansliet.se

Er referens/Dnr
Ju2018/03509/L4

Remissvar

Promemorian Tillstånd till offentlig danstillställning (Ds 2018:20)

Företagarna har getts möjlighet att lämna synpunkter på det rubricerade förslaget och får anföra följande.

Företagarna tillstyrker förslaget att slopa det absoluta tillståndskravet för danstillstånd. Istället ska endast tillställningar som utgör risk med hänsyn till ordning och säkerhet omfattas av krav på tillstånd. Offentliga danstillställningar som inte omfattas av krav på tillstånd ska vara fria att anordna.

Företagarna vill också framföra nedanstående kommentarer.

Förslaget i korthet

I dag krävs enligt ordningslagen (1993:1617) ett så kallat danstillstånd för att anordna en offentlig danstillställning. Tillståndet utfärdas av Polismyndigheten. Kravet är absolut och gäller oavsett var den hålls. Den 14 april 2016 beslutade riksdagen, i ett tillkännagivande till regeringen, att ta bort kravet på danstillstånd. En utredare på regeringskansliet tillsattes för uppdraget den 29 september 2017. Den 5 juli 2018 remitterades regeringens förslag.

Företagarna och flera andra organisationer har under många arbetat för att tillståndskravet ska slopas. Konsekvenserna för etablissemang där spontandans utbryter har varit oproportionerligt stora. Ansökningsprocessen har också bidragit till att förvärra företagares administrativa börda.

Regeringen föreslår att dagens krav på danstillstånd ska ändras från att vara absolut till att vara beroende av i vilken utsträckning tillställningarna kan medföra risker. Danstillställningar som anordnas inom ramen för nattklubsverksamhet ska kräva tillstånd även fortsättningsvis. Tillstånd ska dock inte behövas för mindre danstillställningar som äger rum inom ramen för ”sedvanlig restaurang- eller pubverksamhet”.

Det absoluta kravet på danstillstånd ska slopas. Kravet framstår som omotiverat i förhållande till sådana danstillställningar som inte utgör någon beaktansvärd risk ur ett ordnings- och säkerhetsperspektiv. Enligt promemorian ska tillståndskravet i stället vara beroende av om danstillställningen utgör en risk med hänsyn till ordning och säkerhet. Vid bedömningen ska vissa riskfaktorer så som tillställningens natur, det förväntade deltagarantalet, samt tiden och platsen för tillställningen, vara avgörande. Tanken är att slopandet av det absoluta kravet ska bidra till en minskad byråkrati utan att göra avkall på ordning och säkerhet.

För danstillställningar som äger rum på offentlig plats, dvs parker, torg och övriga platser som i detaljplan redovisas som allmän plats, ska dagens absoluta tillståndskrav behållas oförändrat.

Kommentarer

I promemorian antyds att kostnaderna för att vidta säkerhetsåtgärder gör att arrangörer avstår från vissa åtgärder, exempelvis att anlita tillräckligt antal ordningsvakter. Företagarna

vill i sammanhanget markera mot denna typ av formuleringar som antyder att företagare skulle vara beredda att riskera sina gästers säkerhet på grund av ekonomiska skäl.

Ordningens bestämmelser om danstillställningar är – enligt promemorian – också ett verktyg som kan användas för att komma till rätta med så kallade svartklubbar och liknande illegal verksamhet. Det bör dock framhållas att företagare inte bör göra tillsynsmyndigheters arbete åt dem. Att tillståndskrav underlättar arbetet för myndigheter är inte ett tillräckligt skäl för regelverket.

Företagarna vill framföra att det i förekommande fall kan finnas skäl för tillståndskrav. Tillställningar som utgör en risk med hänsyn till ordning och säkerhet kan därför rimligen även fortsättningsvis krävas tillstånd. I krissituationer och lokaler med mycket människor kan det vara avgörande att det finns rutiner och utbildad personal på plats.

Samtidigt innebär förslagen i promemorian viss gränsdragningsproblematik. I promemorian konstateras att det inte är lämpligt i lag att ge någon uttömmande definition eller uppräkningslista av vilka kriterier riskfyllda danstillställningar skulle uppfylla. Deltagarantal, tid och plats för tillställningen samt tillställningens syfte nämns, liksom berusningsgraden hos deltagarna. Denna typ av otydliga, och i förekommande fall subjektiva, formuleringar utgör emellertid svårigheter för företagares efterlevnad av regelverket. Det kan därför finnas ett behov av förtydliganden kring dessa bedömningsgrunder från ansvariga myndigheters sida.

Konsekvensutredning

Konsekvensutredningen nämner inte företag utan endast anordnare. Promemorian bör ha inkluderat en redogörelse för hur stor andel av anordnarna som är företag, ideella organisationer eller övrigt. Det är idag oklart hur många företag som faktiskt berörs av förslaget eftersom samtliga anordnare av danstillställning inte kan betraktas som företag. Inte heller företagets storlek framgår. I huvudsak framförs att anordnarna kommer att få lättnader i förhållande till regelverket. I huvudsak handlar det om administrativa lättnader, men också ekonomiska då fler anordnare inte behöver betala ansökningsavgiften om 700 kr. Den faktiska summan av den administrativa lättnaden framgår inte men torde vara större.

Regeringen menar att det absoluta tillståndskravet ersätts med ett ”riskbaserat” tillståndskrav. Gränsen mellan det tillståndspliktiga och det tillståndsfria området behöver därmed preciseras i praxis. För enskilda företagare kan detta utgöra en oproportionerlig risk. En fällande dom i frågan om tillstånd kan leda till indraget serveringstillstånd för alkoholhaltiga drycker och i förlängningen innebär att företagaren måste sälja eller lägga ner företaget. Gränsdragningen bör därför i högre utsträckning preciseras i förarbetena. I annat fall kan dessa otydligheter leda till att företagare ansöker om danstillstånd trots att de inte omfattas av bestämmelserna. Det innebär följaktligen att regeländringarna i praktiken riskerar att få en mindre än önskad effekt.

Sammanfattningsvis saknas en adekvat konsekvensanalys av förslaget. Trots det tillstyrker Företagarna förslaget.

Patrik Nilsson
Chef Analys & Opinion

Erik Gustaf Ageberg
Näringspolitisk expert